

ELOFIZETÉSI ARAK:

Fél évre . . . 40 L — b.
 V. gyed évre 20 L — b.
 Hgv. hóra . . . 7 L — b.
 Nyitór sora 6 L — b.
 Hird. péld. 3 L — b.

SZÉKELY UJSÁG

Kézdivásárhely és Vidéke Gazdasági Egyesületének hivatalos lapja.

Megjelenik
 hetenként kétszer:
 csütörtökön és
 vasárnap reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Soseana Gen. Averescu-ut 4.

Felelős szerkesztő: Dr. I. Diénes Ödön.

Kiadja a Societate Anonima Tipografia Targul-Sacuilor.
 Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság.

Segédszerkesztő: Kovács J. István.

Az angolok klüritik a Dardanellákat.

Konstantinápoly, jun. 4. A világháború egyik sarkalatos kérdése volt a Dardanellák birtoklása, amelyért ezrek vére folyt el. Most a győztes angolok a nemzetközi tárgyalások eredményeképpen megkezdték a Dardanellák erősségeinek katonai evakuálását.

Két pusztát csatoltak vissza Magyarországhoz.

A Bares község közelében levő két pusztát: Zokogát és Adavicát a határmegállapítóbizottság Magyarországnak ítélte. Az ünnepélyes átvétel május 24-én történt meg, midőn a vármegyei hatóságokon kívül a kormány képviselői is megjelentek.

Megint veszélyben a török béke.

A szövetségesek delegátusainak Izmeddel többször folytatott tárgyalásai nem biztatnak eredménnyel. Mindkét fél rendületlenül kitart eddigi álláspontja mellett. A törökök majdnem egészben elfogadták azon francia követelést, hogy kikapcsolják a békeszerződésből a szelvényfizetés kérdését, hogy a hitelezők közvetlen tárgyalásokat folytassanak a török kormánnyal oly irányban, hogy Törökország ismerje el az 1887-ből való császári dekrétumot azzal a fenn tartással, hogy Törökország képtelen az államadósságok kamatait aranyban megfizetni. Franciaország ezt nem fogadja el. A delegátusok kormányuk figyelmét felhívták azon örvényre, mely a lausannei konferenciát a békekötéstől elválasztja. Párisban tudják a kérdés komolyságát, melyet az angol javaslat felvetett, de nem hiszik, hogy a konfliktus aggasztóan kiéleződne, mert ennek következményeül Franciaország kilépne a népszövetségből.

Párisi felfogás szerint a békés megegyezés elérhető, ha Anglia visszavonja javaslatát.

Egyesülnek a világ szlávjai.

Jugoszlávia párisi követe értesítette a külügyminisztériumot a francia kormány azon kívánságáról, hogy Massaryk párisi látogatásakor a kis-antant képviselői Párisban konferenciázzanak, melyben leszögezzék álláspontjukat a függő politikai jóvátételi kérdésben.

A szláv államok a párisi konferencián a nagyszláv liga megalakításáról tárgyalnak, melynek főprogramja az, hogy minden szláv állam közös külpolitikát folytasson, minek megvalósítására Belgrád vagy Prága székhellyel központot alakítsanak. Azonkívül gazdasági központ alakítását is tervezik.

Feszültség Japán és Amerika között.

Diplomáciai körök értesülése szerint az egész japán flottát, mely a Csendes-oceánon cirkált, hazarendelték. Ugyanakkor az amerikai flottának az Atlanti oceánon lévő részét a Csendes-oceánra irányították.

Amerika és Japán között a viszony megromlott, mert Japán a washingtoni egyezmény egyes pontjait még nem hajtotta végre.

Jótekonyság.

Krisztus tanainak hívői és igaz követői nemzeti és felekezeti különbség nélkül arról ismerhetők fel, hogy a vallásos érzelmek, tudományok fejlesztése mellett hiven teljesítik az isteni megváltó azon parancsát: „Szeresd embertársadat úgy, mint önmagadat.”

A társadalomban azok, kik nemcsak színből, hanem fenkölt szellemük egész erejével, emberi meggyőződésük tiszta tudatával szeretik és félik az Istent, minden alkalmat megragadnak arra, hogy szenvedő embertársaikon segítsenek.

Minden nemes cselekedet a lélek virága. Azt a boldogságot leírni, megrajzolni, mit akkor érez az önzetlen szív, midőn a nyomorban sinylődött felsegélheti, bajaiból megszabadítja, — véges emberi elme képtelen.

E nyomoru földi élet annyi változáson, megpróbáltatáson megy keresztül, hogy még a legjobbak is mérhetetlen szenvedéseknek vannak kitéve. Azért mondja az Ur: „Hivj segítségül engem a Te nyomoruságod idején, én megszabadítlak tégedet s te dicsőítesz engemet.”

Aki úgy él és úgy cselekszik, hogy az Istenben vetett erős bizalom vezérszövétnek lelkében, ki nemcsak mutat, fényre, hanem humánus érzéseit nemes cselekedetek igazolják: az az egyén méltó Isten áldására, embertársai elismerésére, tiszteletére.

Ha megvizsgáljuk, hogy e fontos kötelességüknek miként tettek eleget az egyedek: örömmel állapíthatjuk meg, hogy számtalan helyeken találjuk meg a felebaráti szeretet élő templomát. Egész határozottan állíthatom, hogy hazánkban sok oly jótekonny intézményt létesített és tart fenn a hívők áldozatkészsége: árvaház, kórház, menház, vakok, némák, stb., stb., minőt az állam megteremteni, oly magas színvonalon fejleszteni képtelen. Az intézmények élete felett féltő gonddal örködik az egész társadalom, kormányzatán nem a bürokrácia, az önkény, vagy vastag önzés, hanem a szeretettel párosult céltudatos munka látható. Ezen intézmények tért és alkalmat nyitottak arra, hogy e hazafias erényt mindazok gyakorolhassák, kiknek munkáját Isten megáldotta s kik elég műveltséggel bírnak arra, hogy a közért áldozni tartsák kedves kötelességüknek.

Megdöbbenve látjuk, hogy az újabb időben maga az állam igyekszik betömni a jótekonyság forrásait azáltal, hogy az emberiség alkotásait átvenni törekszik.

Nem tudjuk és nem hisszük el, hogy az ország vezetősége át ne lássa, mily veszély van abban, ha kiölné az emberi lélekből azt, mit Isten akarata plántált bele, mely hivatva van maga erején a társadalmi jóllétet munkálni. Ha az állam e nagy, nehéz feladat megoldásánál segítségét nyújt, hálát és elismerést érdemel, de ha az önzetlen munkásokat leszorítja a térről, megsemmisíti azt, mire maga is büszke lehetne.

Minden alkotáson Isten áldása lebeg, ha azt nem a kényszer, hanem a szeretet tartja fenn.

Nagy Károly.

A kisebbségek problémája Romániában.

Bratianu miniszterelnök francia nyelvű lapjának, a L'Indépendance Roumaine-nek június 4-iki száma a Romániában élő kisebbségek ügyével foglalkozván, a következőket írja:

„Éppen abban az időben, mikor Scotus Viator, a kiváló angol hírlapíró Kolozsvárra érkezett, hogy Erdélyben az etnikai és vallási kisebbségek helyzetét tanulmányozza, egy szobeni német ujság, a Deutsche Tagespost, Brandsch Rudolfnak, a beigazolt pángermanista szász nemzeti párt követének és vezérének lapja, tendenciózusan elégtétellel hozza nyilvánosságra egy vitának tartalmát, amely az angol alsóházban folyt le a Romániában élő kisebbségek helyzetére vonatkozólag.

A szász lap fordítása szerint Noel Buxton képviselő a külügyminiszter helyetteséhez kérdést intézett Romániának a területén élő kisebbségekkel szemben elkövetett mulasztásai miatt. Noel Buxton állítólag azt mondotta, hogy a szövetségesek megérintették Nagyromániát, de azon föltétel alatt, hogyha az aláírja a kisebbségek védelmét biztosító szerződést s habár a legfőbb tanács híres ultimátuma következtében elfogadta a föltételt, a román kormány azt még sem veszi tekintetbe.

Egy román miniszter kijelentette állítólag, hogy az állam magasabb érdekeiből kifolyólag, a kisebbségi szerződést nem kell megtartani. Az angol képviselő az alsóház szónoki emelvényéről felsorolta mindazon vádak, melyeket a magyar propaganda Románia rovására világgá bocsátott: a közigazgatás romlottságát, a zsidók üldözését, magyar könyvek behozatalának megtiltását, beleértve a bibliát és a világirodalom remekműveit is. A Deutsche Tagespost még hozzáteszi, hogy a külügyi hivatal altitkára feleletében kijelentette, hogy „Erdélyben a kisebbségek helyzete valóban szomorú s a román kormány ahelyett, hogy ennek a

helyzetnek javítására törekednék, éppen az ellenkező szellemben cselekszik* és hogy Románia kiküldöttje a népek szövetségében határozottan tiltakozott ebben a tekintetben Románia belügyeibe való minden beavatkozás ellen.

Bratianu lapja erre hozzáfűzi, hogy nem áll módjában az elhangzott nyilatkozatoknak hitelességét ellenőrizni, azonban valószínűtlennek tartja, hogy egy angol képviselő ilyen nyilatkozatot tegyen. Különben is, hogy Románia a kisebbségek védelmére vonatkozó szerződést megtartsa, annak első feltétele, hogy a kisebbségek teljesítsék mindenféle kötelezettségüket a román állammal szemben. A kisebbségek jogait védő szerződésnek megalkotói nem is álmodtak arról az irredentizmusról, melyet a budapesti magyar sajtó terjeszt, sem arról a magyar propagandáról, melyet a magyar iskolák és egyházak kifejtene. Még a bibliába is szöttek be a román állam ellen irányuló énekeket.*

(Azokat a vádakát már régen halljuk, amit Bratianu felénk dob. Ezeket már régen megcáfolták azok a tények, melyek eléggé mutatják, hogy az itt élő magyarság nem irredentista, hanem egyik erős, államalkotó eleme Romániának. Ha nyelvünkhöz, iskolánkhoz ragaszkodunk, az még soha nem nevezhető államellenes magatartásnak. Ami pedig az ugynevezett kötelezettségeket illeti, azoknak a teljesítésében nem maradtunk soha egy pillanatig hátra. Mert hát nem fizetjük-e az adókat, nem katonáskodunk-e, nem járulunk-e egyébként is erkölcsi és anyagi erőnkkel ahhoz, hogy a konszolidáció munkáját előbbre vigyük? És mit kívánunk mindezekért? Azt, amit megkíván Románia minden rendű és rangú polgára? Hagyjanak élni és tiszteljék azon jogainkat, melyeket a békeszerződés és a gyulafehérvári határozat részünkre leszögez.)

Magyarország 166 millió aranykoronát követel a kis-antanttól.

A magyar jóvátétel égetően aktuális ügye vetette fel a magyar kormánynak azt a szándékát, amely szerint a magyar kormány viszontköveteléseket támaszt a kis-antanttal szemben. Magyarország igényt tart azokra az adóhátrálékokra, amelyek 1918. november 1-én fennállottak és amelyeket az elszakított területeken a kis-antant kormányai hajtottak be. Ezek az adóhátrálékok 166 millió aranykoronát tesznek ki. Ebből a magyar kormány 50 milliót Csehszlovákiától, 70 milliót Romániától, 45 milliót Jugoszláviától és körülbelül másfél milliót Fiumétól követel. Mivel az utódállamok mindeddig semmi hajlandóságot sem mutattak arra, hogy ezt az összeget Magyarországnak megfizessék, a magyar kormány legközelebb a jóvátételi-bizottság útján akarja követeléseit a kis-antanttal szemben érvényesíteni.

Vonatok járása egyes főbb gócpontokról.

Amint megírtuk, június elsejével a háromszéki vonalon is menetrend változás lépett életbe. Az új menetrend szerint a kézdivásárhelyi állomásra

Brassó felől érke. d. e. 11 ó. 14', ind. 11 ó. 24 pkor.
Bereck " " reggel 5 ó. 15', ind. 5 ó. 25 pkor.
Brassó " " este 8 ó. 13', ind. 8 ó. 19 pkor.
Bereck " " d. u. 5 ó. 54', ind. 6 ó. 06 pkor.

A következőkben közönségünk tájékoztatására azt közöljük, hogy a vasúti vonalak egyes főbb gócpontjairól mikor indulnak a vonatok. E szerint a Csikszeredába való vonatjáratok, érkezések és indulások:

A 415. sz. személyvonat indul Brassóból: 2:15 éjjel, Csikszeredába érkezik 5:42 reggel.

Csikszeredáról indul 5:44. A 417. sz. személyvonat indul Brassóból 6:25 reggel, Csikszeredába érkezik 9:54 d. e. Csikszeredából indul 9:57. A 419. sz. személyvonat Brassóból indul d. u. 4 órakor, Csikszeredába érkezik este 7:30. Innen indul 7:37. Madéfalva felől a 416. sz. személyvonat érkezik 6:21 reggel, Csikszeredából indul 6:25. A 418. sz. személyvonat érkezik d. e. 11:03, innen indul 11:06. A 420. sz. személyvonat Csikszeredába érkezik este 9:33, innen indul 9:36.

A sepsiszentgyörgyi csatlakozások a következők:

Brassóból indul Sepsiszentgyörgy felé: éjjel 2:15, reggel 6:25 és délután 4 órakor. Brassó felől érkezik Sepsiszentgyörgyre: éjjel 3:11, reggel 7:44 és délután 5:17 órakor. Madéfalváról indul Sepsiszentgyörgy felé: reggel 6:08, délelőtt 10:50 és este 9:20 órakor. Madéfalváról érkezik Sepsiszentgyörgyre: reggel 8:32, délben 1:15 és este 11:44 órakor. Bereckből indul Sepsiszentgyörgy felé: reggel 4 és délután 4:40 órakor. Bereck felől érkezik Sepsiszentgyörgyre: reggel 7:26 és este 8:08 órakor. Sepsiszentgyörgyről indul Brassóba: reggel 8:45, délben 1:30 és éjjel 12 órakor. Sepsiszentgyörgyről indul Madéfalva felé: éjjel 3:33, reggel 7:54 és délután 5:30 órakor. Sepsiszentgyörgyről indul Bereck felé: reggel 9:10 és délután 6:10 órakor.

(A berecki szerelvényt a csiki vonat hozza és viszi Sepsiszentgyörgyről.)

A bolsevisták csapatokat koncentrálnak.

Az Universul úgy értesül katonai köröktől, hogy a bolsevikiek május hó eleje óta nagyszámu csapatokat koncentrálnak a Dnyeszter tulsó partján. Számos gyanus egyént sikerült elfogni, akik kémkedés céljából jöttek át Besszarábiába. A lap szerint Popovici tábornok bukaresti útja ezekkel a csapatkoncentrációkkal van összefüggésben. (Rador.)

Tanulj, fiam!

Tanulj, fiam, ember lesz belőled. Így biztatták nem épen régmúlt szép időkben, komoly, okos férfiak a jó gyermekeket.

Nem úgy értették, hogy csak azért lesz ember, mert nagyra nő, bajusza, szakállá lesz, de úgy, hogy valaki lesz, olyan valaki, aki tudása, esze, munkája révén pozícióhoz jut s betölt egy egy helyet a társadalomban.

A sok jó gyermek aztán tanult, ember lett belőle s fejlődött ki itt előttünk egy intelligens, művelt, tanult, társadalmi osztály, amelyre mindnyájan büszkék voltunk.

Aztán jött egy nagy döccenő, amely kizökkentette sarkából az egész szép világot. Az a sok ember, aki tanult, igyekezett és jó fiúból lett emberre, egyszerre csak kikerült mindazokból a pozíciókból, amelyekbe épen tudása révén jutott be.

És azok, akik helyeikbe ültek, nem azért kerültek oda, mert többet tanultak, mert jobb fiúk voltak, hanem azért, mert így kívánta egy megzavart világrend felforgatott politikai érdeke.

Megszoktunk sok mindent. Rájöttünk, hogy a politikai jelszavak nagy része, akár csak az elvektől kitűzött programmpontok, közönséges, a népmilliók bolondítására szánt hazugságok azért, hogy régi rendszerek rombadöntésével polcokra kerüljenek emberek, akik egymás kezéből ütö ki a hatalmat.

Hiszen jól láthatta a világ a különbségeket. A cári uralom helyett a Lenin-társaság, a magyar királyság után Károlyi Mihály, Kun Béla.

Ebből az következne, hogy mi most azt mondjuk: ne tanulj fiam, mert lásd, az, aki tanul, egész életén át szegény lesz, küzdeni fog, nyomorogni fog, vénségére minden nélkül, hivatalból is az utcára dobják, de az a másik, aki nem törte magát, nem kinlódott, nem sokat tanult, ime lásd milyen nagy ur, milyen ember lett. Hát, fiam, én pedig csak most mondom neked szívből és igazán, hogy tanulj fiam, ember lesz belőled. Tanulj többet, tanulj jobban, mint valaha.

A nagyháború olyan volt, mint egy elrugaszkodott korhelykedés. Az emberek megreszegedtek, törtek, zuztak, romboltak. Most a katzenjámernél tartunk. Ezután pedig el fog jönni a kijózanodás. A kultúrának, a tudásnak, a becsületes munkának meg kell találja a maga helyét, azt csak ideig-óráig nyomhatja el az erősebb ökle.

Bizzál és remélj tehát fiam. Remélve tanulj, hogy ember legyen belőled, akinek az első sorokban a helye.

(e.-k.)

Vegye meg a Flekkent!!!

Színház.

Szintársulat Bereckben.

Urnapiján kellemes meglepetés érte Bereck községet. Eöry Lajos igazgató vezetésével egy kisebb társulat rándult le Kovásznáról Bereckbe, hol két nivós előadást produkáltak. Az első este rövid szindarabokat, kabarétréfákat, új kuplékat adtak elő tökéletes interpretálással, a nagyszámu intelligens közönség zajos tetszésnyilvánítása mellett. Szombat este pedig Farkas Imre „Kis kadét” c. régi egy felvonásos operettjét hozták színre, melynek finom poézise, hangulatos magyar nótái osztatlan elismerést vívtak ki. Ugyancsak ez este Molnár Ferenc egy egészen új egyfelvonásosa került színre, melyet Budapesten is e szezonban játszottak „Ibolyka” címen, egy szellemes, fordulatos, frappáns meglátásokban és fordulatokban gazdag kis darab. A szereplők egytől-egyig hivatásuk magaslatán állottak. A kis társulat főerőssége Papp Elsa, ki tiszta, iskolázott alt hangjával, decens játékával, ragyogó temperamentumával őszinte és megérdemelt sikert aratott. E fiatal művésznő még nagy és komoly sikereket fog aratni. Eöryné egy pár ügyesen előadott kupléval és kitűnő komikai tehetségével tűnt ki. Az igazgató, Eöry Lajos mint jellemző és mint énekes is kiváló produkált. Tömören csengő, éreces baritonja igazi műélvezetet szerzett. A társulatot Farkas Béla erős tehetsége egészíti ki.

Ugy tudjuk, hogy a társulat most Torjára ment és hinni merjük, hogy a torjai magyarság is lelkesen felkarolja és támogatja a magyar kultúra e fáradhatatlan, önzetlen harcosait.

(ha.)

HIREK

Szerda, június 6.

— Jósika Samu báró. — A szétszakadt, elárvult magyarságunk újból szegényebb lett egy jó magyarral: Megdöbbenve érint a hír, hogy Jósika Samu báró, az Országos Magyar Párt elnöke, román szenátus tagja 76 éves korában Kolozsváron meghalt. Váratlan halála rendkívüli vesztesége a magyarságnak s mindenütt, ahol a magyar nemzeti kisebbség jogainak érvényesüléseért küzdenek és hevülnek, igaz fájdalmat és részvétet kelt.

— **Uj ügyvéd.** Id. Elekes Béla volt királyi ítélő táblabíró, az ügyvédi rendtartásról szóló törvény értelmében, az ügyvédi hivatás gyakorlására feljogosították.

— **Az első fecske.** Az annak idején esküt nem tett s azóta állás és fizetés nélküli tisztviselő nyugdíjaztatása Háromszéken megkezdődött. A belügyminiszter dr. Béli Pál volt vm. főjegyzőt és Barthos József volt vm. főlevéltárost 1920-ig visszamenő hatállyal nyugdíjazta.

— **Az új adótárnok.** Amint tudvalevő, Petke Gyula halálával a helybeli állami adóhivatal vezető nélkül maradt, kinek a helyére arra csak érdemes, munkabíró ember kerülhet. Ezt várta a közönség és megnyugvással fogadta a kinevezést, mely az adóhivatal vezetésével Nagy Lázár adótanácsost ruházta fel. Az új adófőpénztárnokat számosan keresték fel jókívánataikkal.

— **Halálozások.** Simon Jenő volt csikszeredai kereskedő, utóbb a brassói Hosszhaimercég utazója, 67 éves korában meghalt Brassóban. — Nákó Sándor gróf, volt fumei kormányzó, meghalt Budapesten. — Csiktusnádi Ince Dénes táblabíró, életének 56-ik évében, május hó 29-én hirtelen elhunyt Tusnádfürdön. Az elhalt a kilencvenes években a kézdivásárhelyi törvényszéknél volt törvényszéki jegyző.

— **Elöléptetések.** Dr. Pásztóhy Dezső szolgabíró vármegyei II. jegyzővé, Pop Pompeiu várm. II. főjegyző I. főjegyzővé, Sütő Jenő várm. II. jegyző II. főjegyzővé lettek előléptetve.

— **A szászoknak sem megy jól.** A szász lapok nagy elkeseredéssel írják egy esetről, amely a hősök ünnepén Medgyesén történt. A katonai parancsnok ez alkalommal megtiltotta, hogy a szászok szónoka német nyelvű beszédet mondjon s ráadásul a szász zászlót katonai őrzéssel vételezte le a városházáról. Az érzelmeiben megsértett szász polgárság ezek után távol maradt a hősök ünnepéről. A szászok sérelme annál érzékenyebb lehet, mert vezetőik annak idején éppen Medgyesén mondták ki, hogy önkéntes elhatározásból Romániához csatlakoznak.

— **A magyar követség kolozsvári kirendeltsége új lakásba költözött.** A kolozsvári lakásinség következménye volt, hogy a magyar követség kirendeltségének hosszabb időn egy pár szállodai szobában (Központi-szálloda) kellett meghuzódnia. A kirendeltség végre jobb elhelyezkedést talált, amennyiben sikerült a Monostori-ut — Str. Motilor 3. szám, I. emeleti helyiségeibe átköltözködni.

— **Az örökbefogadott leány halálansága.** Jobb családból való városunkban B. Mária. Az apját 1916-ban tuszna vitték, az anyja meghalt, ő pedig magára maradv, züllésnek indult. Ez elől akarta megmenteni egy Wesseli nevű, Targu-Viste városbeli sörgyáros, ki tavaly Kézdivásárhelyen való tartózkodása alkalmával magával vitte a különben jóképű és egészséges testalkatú leányt és állítólag örökbe fogadta. Tegnapelőtt az államrendőrség Targu-Viste városka rendőrségétől táviratot kapott, melyben a leány letartóztatását kéri. A távirat szerint a leány a sörgyáros házában magához szedve nagyobb mennyiségű ruhaneműt, 1 drb. karkötő ezüst órá, 2 drb. női gyűrűt rubin és gyémánt kövekkel, egy női magasszárú cipőt, valószínűleg hazaszökött Kézdivásárhelyre. A leányt tegnap délelőtt Szepešy rendőrmester ismerte fel az utcán és ismerve a távirat tartalmát, nyomban letartóztatta és a rendőrségre kísérte. Érdekes, hogy a leány éppen a rendőrség épületéből jött, ahol a népességi hivatalnál jelentette be hazaérkezését, tudva a törvényt. A népességi hivatalnál nem ismerték fel, a jelentkezését rubrikára vették, sőt még viccelődtek vele. A rossz utra tévedt leánynál megtalálták az ellopott tárgyakat. Átadják Targu-Viste város rendőrségének.

— **A szerelem öl.** Berde Ida 19 éves uzoni születésű cseléd Sepsiszentgyörgyön szublimált

megmérgezte magát. Kórházba szállították, de de állapota veszélyes. Tettének oka szerelmi csalódás.

— **Csikszenttamás község az alkohol ellen.** A Csiki Lapokban olvassuk az alábbi tanulságos sorokat: A csikszenttamási Kath. Népszövetség ifjusági műkedvelő csapata, melynek élén a község lelkes plebánosa áll, szépen sikerült, tanulságos előadást rendezett Gyergyószentmiklóson. Az elragadtatás hangján kell megemlékeznünk ennek a kis fehérharisnyás művészgárdának idegenben történt vendégszerepléséről, mely fennkölt gondolkozásu vezetőinek szeretetteljes megértő fáradhatatlanságával minden szabad idejét az önművelésben és hasznos szórakozásban tölti. Csikszenttamás községben a székelységnek ifju reménysege, a vasárnap délutánokon nem a korcsmák bűzös körletében csatangolva szedi magába ordító vérének átkozott utmutatását, hanem a nemesítő, testet lelket felvidító művészet oltárán áldozva, annak közelében annyi szeretettel, ambícióval foglalkozkodva, gyűjti, szivja egészséges fejlődési lehetőségeinek bőséges forrását. Adja Isten, hogy értsék meg minél szélesebb rétegekben Csikszenttamás példáját, találjon megértő követőkre székelységünk körében ez az irány, melyen olyan könnyen elérhető népünk jóléte, boldogsága.

— **Regáti rendszer szerint.** Folyó évi április 1-ével az egészségügy terén a regáti rendszer megyénkben is életbelépett. E rendszer egyik ujítása az, hogy minden egészségügyi körbe állami bába lesz kinevezve. Ugyintén minden egészségügyi körbe egy egészségügyi segédet (agent sanitar) fognak kinevezni, akinek kötelessége az lesz, hogy őrködjék a lakosság egészségi állapota fölött. Ez az állás nyugdíjas állás.

— **A sofför-kurzus.** A Kuhn Andor által hirdetett sofför-kurzus már megkezdődött városunkban. A tanfolyam vezetője felhívja a kurzus résztvevőit, hogy rendszeresen jelenjenek meg a meghatározott órákban, hogy eredményt lehessen elérni.

— **Csoda a cukor körül.** A marosvásárhelyi Az ellenzék írja: Csoda történt. Pár nap óta egyes kereskedésben 2 leuval olcsóbb lett a cukor. Önként, saját jószántukból szállították le az illető kereskedők. Nem tudjuk mire vélni, de mint olyan csodákat, amilyenhez hasonló a háboru kitörése óta nem történt, feljegyezzük. Ezuttal a kereskedők javára.

— **Autó-járat a Fortyogóra.** Városunk egyedüli kedves, szórakozó fürdőhelye a Fortyogó, melyet szívesebben keres fel a közönségünk, mint a Csiszár-fürdőt, meg Kovásznát, mert olcsóbb és közelebb is van. Most kényelmesebbé teszi a Fortyogóra való kirándulást az autó-járat beállítása, mely személyenként 20 leuért viszi oda és vissza a fürdőzőket vasárnaponként. Amint halljuk, a Fortyogóra számos állandó vendég jegyeztette elő magát az idén is.

A veszethegről.

A betegség Erdély nagyrészében elterjedt és ugyszólván minden időben aktuális erről a dologról beszélni és a közönséget a betegség mibenlétéről informálni. A kór okozója volta-képen ismeretlen, mert ámbár Negri olasz tudós leirt egy kórtealaku testecskét, amelyivel a betegséget oltás útján létre lehet hozni és amely a beteg állat agyvelejében megtalálható, azonban a bakteriológusok azt mondják: nem ismerünk olyan növényt, vagy bakteriumot, mely ehhez hasonló volna. A zoológusok, az állati véglényekkel foglalkozó tudósok szintén azt mondják: nem ismerünk olyan állati véglényt, mely ehhez hasonló volna. Így egyik tudományszak sem fogadja magáénak a Negri-féle testeket. De emiatt a Negri-féle test vigan szedi áldozatait emberben-állatban egyaránt.

Jelen értekezés főleg azon gyakorlati dolgok megbeszélésével kíván foglalkozni, amit ebmarás esetén tudni kell. Ha az eb, amely akár embert, akár állatot megmart, nem kóbor eb és megköthető, kössük meg és ne irtsuk ki, míg az állatorvos meg nem vizsgálja. Ugyanis a diagnózis sokkal könnyebb, gyorsabb, biztosabb élőállaton, mint hullán. Ha a kutyát élő állapot-

ban vizsgáljuk meg, az esetek nagy részében a diagnózis negatív, a megmart egyénnek a Pasteur-intézetbe szállítása felesleges, ha ellenben a kutyát kiirtották és embert mart meg az eb, mivel hullán nincs oly élesen pozitív lelet még akkor sem, ha az állat beteg volt, legkisebb gyanu esetén is a Pasteur-oltás foganatosíttatik, ami viszont a Pasteur-intézet tulságos megterhelésével jár. A felek gyakran szorgalmazzák a maró eb fejének beküldését oltási vizsgálatok megejtése végett. Ezt sokszor meg is teszik, de ennek gyakorlati jelentősége a megmart egyénre nincs, mivel a tengeri malac, amit kísérleti oltásra használni szoktak, csak 20-22 nap múlva vész meg, amit a megmart egyén úgy sem várhat ki, az eredmény eldölte előtt az oltás bevezetése szükséges.

A veszethegr rendszerint annál hamarabb tör ki, minél közelebb van a fertőzés a központi idegrendszerhez, az agyhoz. A kézen, lábon levő fertőzések hosszabb lappangási idő eltelte után betegitenek.

Nem érdektelen talán megállapítani, hogy melyek azok az esetek, amidőn ebmarás esetén sem lép fel a betegség.

1. Nem betegszik meg a szervezet, ha az esetekre esik jó 90%.

2. Nem betegszik meg a szervezet, ha — az eb veszett volt is — harapás közben a fertőző anyagot a nadrág, csizma, fehérnemű letörülte az eb fogáról, így a sebész csak mint sebészi bántalom jön számításba.

3. Nem betegszik meg a szervezet akkor sem, ha fertőzte ugyan az eb a sebet, de a nyomában kiömlő vér a fertőző anyagot nyomban kimossa.

4. Nem betegszik meg akkor sem, ha a sebet nyomban fertőtleníto szerrel, 1 promillés sublimát oldattal, vagy 3%-os carbolvizzel alaposan kimosta. Hutyra véleménye szerint ez a kimosás egynegyed órán belül alkalmazva, eredménynyel jár.

Természetesen nem lehet kétségtelenül megállapítani, hogy e 3 utolsó pontban említettek tényleg bekövetkeztek-e, de emellett tudni kell, hogy ezen körülmények befolyásolják, sőt dominálják a helyzet kialakulását.

Ezeknek ismerete a nagyközönség részéről élénk segítséget hoz a betegség leküzdése tekintetében, de talán némi megnyugvást is ad, hogy a természet maga is gondoskodik a védelemről.

Innen-onnan

Tempi passati.*

Csepp, hófehér topánka volt a lábán,
Ó, mily negédes-lengén lépkedett
S amint a korzón ellibegni látam,
Felrázta sok rég-holt emlékemet.

Nekem is volt a szebb-idős multakban
Egy hófehér-topánkás asszonyom
De merre jár most!... mig magam maradtam
Ez idegenbe-hunyó alkonyon...

Eő.

* A legutóbbi Flekkenből vesszük át a bájos költeményt.

— **A pápa arany rózsája.** Nagy ünnepek között adták át a spanyol királynőnek a pápa aranyrózsáját, amelyet pünkösdre küldött „a legényesebb asszonynak.” A régi spanyol udvar minden pompájára emlékeztető menet keretében haladt a királyi diszkoci, amelyben a szentatya delegátusai ültek. Továbbá XIII. Alfonz képviselője és a madridi pápai nuncius. A diszhinto testőrség sorfala között ért el a királyi palotáig és a trónteremben az egész kormány és a diplomáciai testület jelenlétében megtartott szentmise után adták át a kiküldöttek a királynőnek a pápa ajándékát. Az ünnepeket katonai tisztelgés fejezte be.

— **A tojás.** Egyik dési hetilapból vesszük az alábbi kedves történetet: Désen nagyon kevés jövedelme van a zsidó tanítónak, W. K.-nak. Hát így mindenféle apró mellékesre igyekezik szert tenni. Néhány napja így szólt az iskolában

— Gyerekek, holnap meg fogom magyarázni nektek, hogy a föld gömbölyű... tehát mindenki hozzon magával holnapra egy tojást.

Közbeszól erre Fegél Karsai, a népszerű kereskedő fia:

— Tanító ur, nálunk nincs otthon tojás!

— Nincs? — felelt W. ur. — Hát hozhatsz vaját is!

Orgonabokor.

Ewald K.-tól. Németből fordította: Bányai János.

(Folyt. és vége.)

— Elég nagy vagyok, hogy végre a saját lábamon járjak — viszonzá a mag és ugyanabban a pillanatban egy finom kis gyökerecskét bocsátott a földbe. Most már én is önálló vagyok. Van saját gyökerem, nem vagyok én másnak az alkalmazottja, mint Te öreg!

Az öreg gyökér majdnem sirva fakadt, hogy ő egy terhes élet után sem lehet a maga ura s ez a tacsó már henege az önállóságával.

— Különbem öregem bocsásd meg fiatalos hevességemet — folytatá a feleseperedett mag — ha netalán nyers szavaimmal megbántottalak volna. Hidd el, a legnagyobb tisztelettel viseltetem irántad, már csak azért is, mert némiképen apámnak kell tekintselek!

— Engem? — kérde az öreg elbámulva.

— Természetesen! Ti a bokor valamennyi tagjai vagytok az én szüleim. Ott ringott a bölcsőm a virág kelyhében, ott dudorászott altató dalt fülembe a méhecske. Öreg, te szívtad fel számomra a táplálékot s a levelek pedig izletesen elkészítették a számomra. Az ágak vittek ki a levegőre, napfényre. Mindnyájan adtatok nekem valamit, nektek köszönöm az életemet!

No volt amin a gyökér gondolkozzék. Május közepéig jutott el, míg valamennyire át tudta gondolni az egészet. Amint aztán nagy nehezen átértette a dolgot, a töle egész szokatlan udvariassággal kérdezte meg az ágakat, mit szólnak a szomszéd csinos aprósághoz?

— Csinos valóban — válaszolták amazok — de te csak vigyázz, mással ne igen törődj, mert látod erőss szél fúj s mindnyájan felfordulunk.

— Legyetek csak nyugodtan! Csak épen azt akarom mondani, hogy ez a csöppség az én gyermekem! Na mit szóltok hozzá?!

— Ha-ha ha — nevettek egy jót az ágak. Ni-ni, a vén rusnyák mit nem képzel magáról? Te csak nem hiszed komolyan! Te csunya vén fekete számár! — hogy neked ilyen gyönyörű gyermeked volna?! Hisz az olyan gyöngéd, üde és zöld, milyenre nem is gondolhatsz.

— S mégis az enyém — felelte az öreg büszkén és állhatatosan. S elmesélte az ágaknak, amit a kicsiny magtól hallott. Az ágak meg viszont tovább adták ezt a leveleknek.

— Hisz ez roppant érdekes! Ki hitte volna? — mondogatták egyik a másiknak. Most kezdték csak megérteni, hogy ők egy közös háztartást visznek, ahol mindenkinek meg van a maga munkája.

— Pszt — pszt! — csend — ne lármázzunk — suttogták kölcsönösen egymásnak — ne zavarjuk álmadozásukban, szerelmeteskedésükben a virágokat!

És az öreg gyökér szótlanul vesződött tovább, mintha külön is fizették volna, hogy minél több táplálékot gyűjtsön. Az ágak pedig terpeszkedtek, nyújtózkodtak, görbültek mindenfelé minden elgondolható módon, csak hogy minél több fényt, levegőt szerezhessenek. A levelek meg látszólag oly nyugodtan himbálódtak a nyári meleg szélben, mintha semmi dolguk nem volna, pedig belsejükben ugyancsak nagy volt a sürgés-forgás a sok-sok ezer apró kályhácska körül, ahol az egész család számára készült a finom, izletes ebéd.

S fenn az ágak végén ott ültek a virágok bódító illatukkal elárasztva a kertet s dalolták almaikat.

Egy csür eladó.

— — Cím e lap kiadóhivatalában. — —

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Nyílt kérdés

a fősztolgabiró urhoz és az államépítészeti hivatalhoz.

Az a szerény kérdésem volna, van-e tudomása arról, hogy a Catalina-i (Szentkatolna) nagy hid, mely az orbai- és kézdijárás közötti forgalmat bonyolítja le a Feketeúgyön, teljesen járhatatlan?! Ez a hid 43 helyt van betörve, sok helyt akkora nyílás van, hogy az ember is lefértne a Feketeúgybe. A hid megjavítását senki nem akarja, tehát hivatalosan kellene annak jókarban hozásáról gondoskodni, mielőtt valami szerencsétlenség adná elő magát.

Tisztelettel:

Egy gazda.

SPORT.

(x) **Jelentkezések az athletikai versenyre.** Amint a múlt számunkban megírtuk, a hó 16-18-án nagy athletikai kerületi verseny lesz Brassóban. Örömmel szögezzük le, hogy e versenyre a Kézdivásárhelyi Sport Egyesület részéről eddig több tag jelentkezett, akik valószínűleg elkövetnek mindent, hogy innen is elhozzák a pálmát. A versenyen az athletika következő ágaira lehet még mindig jelentkezni Kovács J. István sportegyesületi titkárnál a Könyvnyomda r.-t. üzletében: Diszkosz, svéd gerely, súly- és kalapácsdobás, továbbá staféta futás, távol- és magasugrás, szertornászat.

(x) **A K. S. E. tagjai lettek a győztesek a kerületi tennis-versenyen.** A kerületi tennis-versenyen a K. S. E. részéről Zselinszky Józsefné és Tordai Jánosné urnők vettek részt, kik a női párosban bajnokságot szereztek. A női egyesben Zselinszkykyné urnő a második lett. A játék nagy élénkséggel folyt le, kíváncsisággal lesté a közönség az eredményt, mely a női egyesben is a K. S. E.-nek kedvezett, sajnos a bíró elfogultsága a brassóiak részére csikarja ki a győzelmet.

Városi mozi.

(A mozi iroda közlése.) Junius 9-én, szombaton és 10-én, vasárnap este 9 órakor vetítik *A törvénytelen gyermek*, amerikai társadalmi drámát 5 felvonásban; — A társadalmi botlások, a testvéri szeretet művészi rajza e dráma. A hálátlan testvér nővére jóságát azzal viszonozza, hogy nemcsak a maga bűnét tolja a másikra, de elveszi annak vőlegényét is. A nővér szívére hallgat, nem bünteti meg a hálátlant, hanem visszavonul testvérének bűnben fogant gyermekével. A sors azonban igazságot szolgáltat és a jó testvért szerető jérjhez juttatja.

Cassa de Economie

AGRAR

Takarékpénztár

Targul-Mures—Marosvásárhely.

Saját tőke: 24.000.000— Lei.

Fióktételei:

Csikszereda, Gyergyószentmiklós, Parajd, Kézdivásárhely, Marosludas, Nyárádszereda, Nagyenyed, S.-szentgyörgy, Székelykeresztur, Székelyudvarhely.

Deviza-engedélye alapján a külföld minden piacára átutalásokat a legjutányosabban eszközöl. Kiállít az összes világpiacokra csekkreket és hitelleveleket.

Külföldi értékre szóló csekkjeit fizetés végett a vámhivatalok is elfogadják.

Foglalkozik a banküzlet minden ágával.

Takarékbetéteket előnyösen kamatoztat és felmondás nélkül fizet vissza. Kölcsönöket nyújt váltóra és folyószámlára. — Nagyobb szabású finanszírozásokat vállal.

Szám: 56/1923. vgrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a kézdivásárhelyi járásbírósnak G. 1636/3/923. sz. a. végzése folytán 1923. apr. 27-én lefoglalt ingóságok 700 leu s jár. iránti perében özv. Jénaki Jánosné javára berecki lakos alp. ellen, házi butorok és gyapju, összesen 2500 leu becsértékben nyilvános árverésen elárvereztetik. Árverés 1923. június 14-én d. u. 2 órakor Bereck községben a községháza udvarán lesz a helyszínén készpénzfizetés mellett. Még becsáron alul is eladtnak.

Kézdivásárhely, 1923. június 3.

Mánya Ágoston,
bir. végrehajtó.

Elsőrendű
fenyővizet és szilvapálinkát
:: gyárt és szállít jutányos áron ::
BAKÓ ISTVÁN gyümölcspálinka-főzdeje
SZENTKATOLNA.

Eladó lakás, mely áll két szoba, konyha, kamara és udvar. — Értekezni lehet Török o-o István villanyszerelőnél. o-o

Eladó a Kanta-utcában fekvő telek a rajta levő emeletes kőházzal és gyümölcsös kerttel együtt.
Felvilágosítást dr. Molnár Dénes közdivásárhelyi ügyvéd (Főter 21. szám) ad.

Kerekes ipar folytatására

keresek egy 2 szoba és egy műhelynek alkalmas helyiséget bérbe, vagy örök áron való vételre. — Értekezhetni lehet e lap kiadóhivatalában. —

Szabó-üzlet áthelyezés.

Értesitem a tisztelt közönséget, hogy férfitiszabó-ságomat áthelyeztem a Főter I. ker., XXI. udvartéren levő Dávid István ur lakásába (Páldeák lakatos mellett).

Kérem a t. közönséget, ezután is ép oly bizalommal felkeresni, amennyiben oda törekszem, hogy a legkényesebb igényeknek megfelelő ruhákat is gyorsan és pontosan elkészítek. — Tisztelettel:

BARTHA ISTVÁN, férfitiszabó.

Rómer szálloda
Brassó, Kut-utca 23.

Tiszta szobák. Kitűnő konyha.
Jutányos árak.

Értesítésre, kívánatra szobákat fenntart.

Kályha fölé való elegáns, szép

PAPIROK

ÉRKEZTEK A

Kézdivásárhelyi Könyvnyomda r.-t. üzletébe.

Olcsó és a konyhának valósággal disze.

HALLÓ! ! HALLÓ!

AUTO-TAXI!

A nagyérdemű közönség figyelmébe ajánlom autó-járatomat.

A FORTYOGÓRA

SZEMÉLYENKÉNT 10 LEU.

HOSSZABB UTAKRA

KILOMÉTERENKÉNT 15 LEU.

Előjegyzéseket egy nappal előbb

= a főteri garagóba kérek. =

Tisztelettel:

KUHN ANDOR.